

Brüssel, 11.9.2026
COM(2026) 452 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

2025. aasta aruanne tehnilise toe instrumendi kohta

Eessõna

2025. aasta oli tehnilise toe instrumendi jaoks rekordiline ning ühtlasi suurte muutuste aasta.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsüklis oli liikmesriikide nõudlus seni suurim ning seega valiti välja ka seni suurim arv toetustaotlusi. Tehnilise toe instrumendi populaarsus kasvas kõigi selle eri võimaluste osas, eelkõige aga juhtprojektide ja mitut riiki hõlmavate projektide puhul.

2025. aasta oli esimene, mil enamik tehnilise toe instrumendi projekte oli seotud juhtprojektidega, mida Euroopa Komisjon edendab selleks, et toetada liikmesriike neile ühiselt vajalike ja ELi prioriteetidega seotud reformide elluviimisel. Nii jätkub juba aastaid täheldatud suundumus, mida iseloomustab tehnilise toe instrumendi juhtprojektide ja mitut riiki hõlmavate projektide osakaalu suurenemine. Tehnilise toe instrumendi juhtprojektide või mitut riiki hõlmavate projektide kaudu toetatud reformid moodustasid enamiku 2025. aastal toetatud reformidest.

2025. aastal said tehnilise toe instrumendi raames tehnilist tuge toetatavad ametiasutused kõigist liikmesriikidest sellistes poliitikavaldkondades, nagu näiteks avalik haldus ja valitsemine, finantssektor ja juurdepääs rahastamisele, konkurentsivõime, rohe- ja digipööre ning sotsiaalne Euroopa. Ainult ühe tehnilise toe instrumendi 2025. aasta projektiga toetati otseselt riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamist, mis näitab, et taaste- ja vastupidavusraha rakendamine on juba jõudnud kaugemasse järku.

Liikmesriigid andsid reformide ja investeeringute rakkerühmalt saadud toetusele taas positiivse hinnangu. Nii toetatavatelt ametiasutustelt kui ka koordineerivatelt asutustelt saadud tagasiside näitas, et liikmesriigid hindasid tehnilise toe instrumendist saadud toetust kõrgelt.

Samal ajal võttis reformide ja investeeringute rakkerühm enda kanda tehnilise toe instrumendi haldamise. Reformide ja investeeringute rakkerühm vastutab ka taaste- ja vastupidavusraha rakendamise ning Euroopa poolaasta koordineerimise eest. Seega teeb rakkerühm järelevalvet kogu riikliku reformi- ja investeerimistsükli raames antava ELi toetuse üle. See muudatus kajastas Euroopa Komisjoni muutuvaid prioriteete, eelkõige vajadust tagada taaste- ja vastupidavusraha edukas rakendamine 2026. aasta lõpuks.

Seega lihtsustati tehnilise toe instrumendi 2026. aasta tsüklit: suuremat rõhku pandi komisjoni välja pakutud mitut riiki hõlmavatele projektidele ning Euroopa poolaasta ja selle riigipõhiste soovitusetega tihedamalt seotud reformidele.

Tehnilise toe instrumendi vahehindamise tulemuste põhjal tugevdas reformide ja investeeringute rakkerühm veelgi oma tulemusraamistikku, et programmi tulemusi kajastavaid andmeid usaldusväärsemalt koguda ja koondada, eelkõige võttes kõigi projektide puhul kasutusele ühised aruandlusnäitajad.

Valmistume praegu tehnilise toe instrumendi viimaseks, 2027. aasta tsükliks, mille käigus antav toetus loob loodetavasti eeldused meetmete võtmiseks ELi järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames.

Declan Costello

Reformide ja investeeringute rakkerühma peadirektor

SISUKORD

Eessõna.....	1
Tehnilise toe instrument	3
Tehnilise toe instrumendi rakendamine 2025. aastal	4
I. Põhipunktid.....	4
II. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükkel – faktid ja arvud.....	7
Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli käivitamine	7
Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli toetustaotlused.....	7
Tehnilise toe instrumendi projektid 2025. aastal.....	9
Juhtprojektid.....	11
Katseprojekt, mis hõlmab laienemisprotsessis osalevaid riike vaatelejatena.....	12
III. Projektide elluviimine	12
IV. Koostöö- ja toetuskavad	14
V. Tehnilise toe instrumendist teavitamine.....	14
VI. Tehnilise toe instrumendi hindamine.....	15
VII. Institutsioonidevaheline tegevus	17
Kokkuvõte	18
Lisa 1. Tehnilise toe instrumendi iga-aastane tsükkel.....	20
Lisa 2. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldine taotlusvoor: taotlused liikmesriikide kaupa	21

TEHNILISE TOE INSTRUMENT

Tehnilise toe instrument¹ on ELi programm, mille raames pakutakse liikmesriikidele **kohandatud tehnilist oskusteavet**, et **suurendada nende suutlikkust reforme kavandada ja ellu viia**, sealhulgas riiklike taaste- ja vastupidavuskavade kaudu. Instrumendi üldeesmärk on edendada ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetades liikmesriike majandusliku ja sotsiaalse taastumise, vastupanuvõime ning ülespoole suunatud majandusliku ja sotsiaalse lähenemise saavutamiseks vajalike reformide elluviimisel.

Tehnilise toe instrumenti haldab Euroopa Komisjoni reformide ja investeeringute rakkerühm². See on kättesaadav kõigile liikmesriikidele, kes soovivad tuge reformide kavandamisel ja elluviimisel. See hõlmab reforme, millega lahendatakse majanduspoliitika koordineerimise **Euroopa poolaasta** käigus või **ELi õiguse rakendamisel** kindlaks tehtud probleeme, ning **liikmesriigi enda algatusel** elluviidavaid reforme. Tehnilise toe instrumendi raames **ei toimu rahaliste vahendite eelnevat eraldamist** liikmesriikide või poliitikavaldkondade kaupa.

Tehnilise toe instrumendi finantsplaneeringut on 2027. aasta eelarveprojektis kohandatud, et võtta arvesse 2025. ja 2026. aastaks eraldatud kulukohustuste assigneeringute väiksemat mahtu ning 2027. aasta eelarveprojektis taotletud assigneeringuid. Kulukohustuste assigneeringute märkimisväärne vähendamine 2026. aastal tulenes reformide ja investeeringute rakkerühma vajadusest seada esikohale taaste- ja vastupidavusraha rakendamine, mille tähtaeg läheneb. Nende muudatuste tulemusena vähenes tehnilise toe instrumendi 2021.–2027. aasta kogueelarve 864,4 miljonilt eurolt **765,3 miljonile eurole**³. Liikmesriigid võivad taotleda ka tehnilist lisatuge kas otsetoetusena või oma taaste- ja vastupidavuskavade raames.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kokku
116,4	118,7	121,1	123,5	121,0	52,5	112,2	765,3

Joonis 1. Tehnilise toe instrumendi 2021.–2027. aasta eelarve (miljonites eurodes)

Tehnilise toe instrumendi raames pakutakse toetatavatele liikmesriikide ametiasutustele ainulaadset projektipõhist juurdepääsu tehnilisele oskusteabele ja vastastikusele õppele, et aidata neil lahendada reformidega seotud probleeme. Instrument on nõudluspõhine ja selle rakendamine korraldatakse **aastapõhiste tsüklitena** (nagu on kirjeldatud 1. lisas).

Tehnilise toe instrumendi raames tehakse kättesaadavaks oskusteave poliitilise nõustamise, poliitika muutmise ning strateegiate ja reformide tegevuskavade koostamise valdkonnas, samuti toetus seadusandlike, institutsiooniliste, struktuuri- ja haldusreformide valdkonnas. Siia kuuluvad ka institutsioonilise, haldusalase või valdkondliku suutlikkuse suurendamine;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1 (edaspidi „tehnilise toe instrumendi määrus“)).

² Tehnilise toe instrumenti haldas struktuurireformide toe peadirektoraat kuni viimase ühendamiseni taaste ja vastupidavuse rakkerühmaga 1. veebruaril 2025. Käesolevas aruandes räägitakse enne ühinemist toimunud sündmuste ja meetmetega seoses struktuurireformide toe peadirektoraadist ning pärast ühinemist toimunud või käimasolevate sündmuste ja meetmetega seoses reformide ja investeeringute rakkerühmast.

³ 2022. aastal anti ka tehnilise toe instrumendi määruse artikli 7 alusel 6,4 miljoni euro väärtuses tehnilist tuge.

seminarid, konverentsid ja õpikojad; parimate tavade vahetamine ja koolitusmeetmed; ühiste meetodite väljatöötamine; IT-suutlikkuse suurendamine ning uuringute läbiviimine. Instrumendi puhul ei nõuta liikmesriikidelt kaasrahastamist ega kanta neile vahendeid üle. Komisjon rakendab instrumenti eelarve otsese ja kaudse täitmise korras.

Liikmesriikide haldussuutlikkuse suurendamiseks pakutakse igas tehnilise toe instrumendi projektis ainulaadset oskusteavet, mida annavad komisjoni enda eksperdid või ELi liikmesriikide haldusasutuste (näiteks komisjoni tehnilise abi ja teabevahetuse vahendi TAIX⁴ kaudu), ELi ametite, rahvusvaheliste organisatsioonide või erasektori eksperdid. Välisekspertide kaasamiseks sõlmib reformide ja investeeringute rakkerühm nendega lepingud eelarve otsese täitmise (peamiselt erasektori ekspertidega) või kaudse täitmise raames⁵. Reformide ja investeeringute rakkerühma töötajad on täielikult kaasatud iga projekti elluviimise protsessi.

Tehnilise toe instrumendi projektidega võidakse toetada kas üht liikmesriiki (eraldiseisvad projektid) või mitut liikmesriiki, kellel on vaja lahendada ühine probleem (mitut riiki hõlmavad projektid). Komisjon pakub välja tehnilise toe instrumendi juhtprojekte, et toetada liikmesriike neile ühiselt vajalike ja ELi prioriteetidega seotud reformide elluviimisel. Selliste projektide puhul keskendutakse tehnilise toe instrumendi raames sellele, et aidata liikmesriikidel saavutada ELi peamiste poliitiliste prioriteetidega seotud eesmärgid.

TEHNILISE TOE INSTRUMENDI RAKENDAMINE 2025. AASTAL

I. Põhipunktid

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli oli **liikmesriikide nõudlus toe järele seni suurim**. Liikmesriigid esitasid 885 toetustootlust, soovides tuge, mille hinnanguline kogumaksumus oli ligikaudu kaks ja pool korda nii suur kui kasutada olnud 121 miljonit eurot. Tehnilise toe instrumendi populaarsus kasvas kõigi selle eri võimaluste osas, sealhulgas juhtprojektide ja mitut riiki hõlmavate projektide puhul.

Rekordarv ehk 589 tootlust (67 % tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames esitatud tootlustest) oli seotud **15 juhtprojektiga**, mille komisjon pakkus välja eesmärgiga toetada liikmesriike neile ühiselt vajalike ja ELi prioriteetidega seotud reformide elluviimisel. See tähendab, et tehnilise toe instrumendi juhtprojektidega seotud tootluste arv kasvas 2024. aasta tsükliga võrreldes rohkem kui 80 %. Nii oli 2025. aasta tsükkel esimene, mil enamik tehnilise toe instrumendi projekte oli seotud juhtprojektidega. Juhtprojektidega oli seotud 66 % tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli projektidest (vastavad tootlused moodustasid 77 % kõigist rahastamiseks välja valitud tootlustest). Mõlemad osakaalud olid varasemate tsüklitega võrreldes märkimisväärselt suuremad; seda tingisid nii juhtprojektide suurem arv tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli kui ka järsult kasvanud huvi mitme

⁴ https://enlargement.ec.europa.eu/funding-technical-assistance/taix_en.

⁵ Eelarve kaudse täitmise raames tehnilise toe instrumendi vahendeid haldavate üksuste loetelu on esitatud [tehnilise toe instrumendi veebisaidil](#).

algatuse, näiteks avaliku halduse töötajate vahetusprogrammi vastu, mille maht ligikaudu kahekordistus.

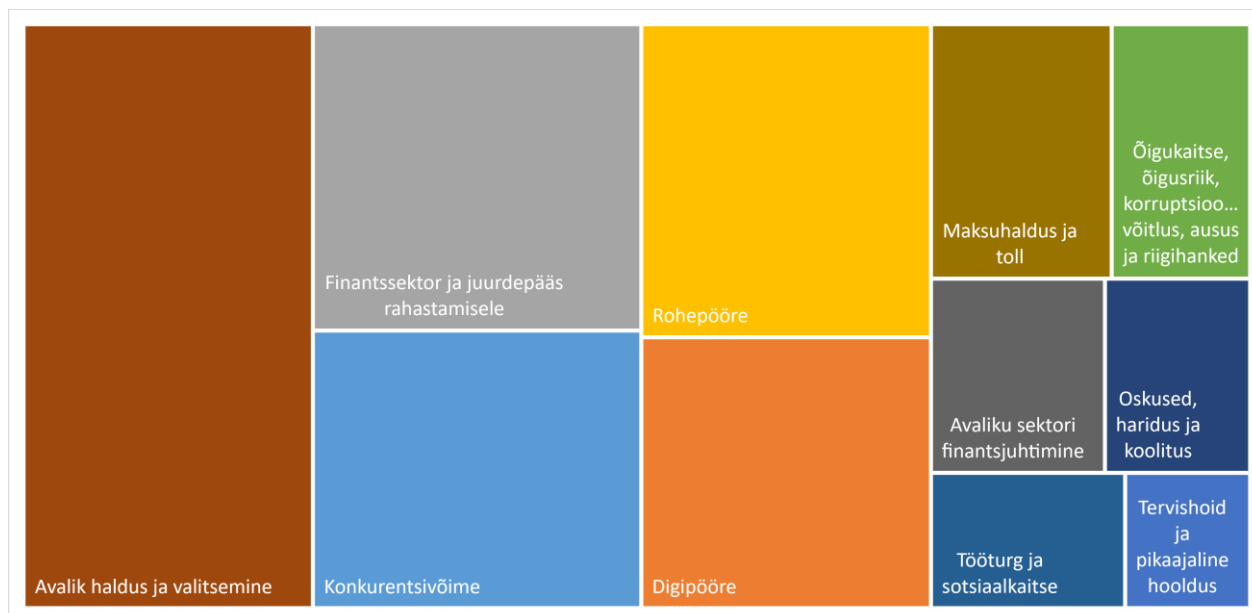
Samal ajal esitati **tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tsükliga võrreldes pea kaks korda rohkem mitut riiki hõlmavaid taotlusi**, mille arv oli 331 (moodustades 38 % tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames esitatud taotluste koguarvust). See kajastas liikmesriikide kasvavat nõudlust mitut riiki hõlmava toetuse järele. Lisaks hinnati selliste taotluste kvaliteeti keskmiselt kõrgemaks kui eraldiseisvate projektide taotluste oma, kuna 56 % välja valitud taotlustest olid mitut riiki hõlmavate projektide taotlused. Seega, kuigi mitut riiki hõlmavate projektide arv moodustas 2025. aastal vaid väikese osa tehnilise toe instrumendi projektide koguarvust – kuna nende puhul koondatakse mitme liikmesriigi taotlused ühe projekti alla –, moodustasid nendega seotud reformid 2025. aastal enamiku tehnilise toe instrumendi kaudu toetatud reformidest⁶ (54 %), nagu ka 2024. aastal.

Kooskõlas esitatud taotluste arvu suurenemisega valiti tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükliks toetamiseks välja seni suurim arv taotlusi. Välja valitud 397 taotlust koondati 136 projektiks, mis tähendab, et projektide arv oli väiksem kui 2024. aastal, mil käivitati 170 projekti. See vähenemine oli tingitud igas mitut riiki hõlmavas projektis osalevate liikmesriikide keskmise arvu suurenemisest, kuna nende projektide arv jäi 2025. aastal (41 mitut riiki hõlmavat projekti) peaaegu samaks, kui see oli olnud tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tsükliks (43 mitut riiki hõlmavat projekti). Mitut riiki hõlmavate projektide osakaal tehnilise toe instrumendi projektide koguarvus suurenes: 2024. aasta tsükli 25 %-lt (kokku 170 projekti) 2025. aasta tsükli 30 %-le (kokku 136 projekti).

Mitut riiki hõlmavate projektide ja juhtprojektide ulatuslikum kasutamine annab tunnistust tehnilise toe instrumendi suutlikkusest luua **täiendavat ELi lisaväärtust**, hõlbustada riikide haldusasutuste vahelist heade tavade vahetamist, avardada vastastikuse õppimise võimalusi ning hoida samal ajal ELi prioriteetid kindlalt tähelepanu keskmes.

Nii nagu varasematel aastatel, anti tehnilise toe instrumendi raames tehnilist tuge toetatavatele ametiasutustele kõigist liikmesriikidest **paljudes eri poliitikavaldkondades** kooskõlas tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldises taotlusvoorus välja valitud riiklike ametiasutuste esitatud eri laadi taotlustega. Poliitikavaldkondade hulka kuulusid avalik haldus ja valitsemine, finantssektor ja juurdepääs rahastamisele, konkurentsivõime ning rohe- ja digipööre (vt joonis 2).

⁶ Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames toetatud reformide koguarv on projektide koguarvust suurem, sest 2025. aasta tsükli raames toetati mitut riiki hõlmavate projektide kaudu mitut reformi eri liikmesriikides.

Joonis 2. Tehnilise toe instrument 2025. aastal: projektid peamiste poliitiliste prioriteetide kaupa

2025. aastal toetati tehnilise toe instrumendi raames riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades ette nähtud reforme ja investeeringuid vaid vähesel määral, mis näitab, et **taaste- ja vastupidavusrahastu**⁷ rakendamine on juba jõudnud hilisemasse järku. Ainult üks tehnilise toe instrumendi 2025. aasta projekt oli otseselt seotud **riikliku taaste- ja vastupidavuskavaga** (projekt, millega aidati Poolal välja töötada pikaajalise hoolduse kvaliteedi seire raamistik).

2025. aastal mõjutasid tehnilise toe instrumenti ka ulatuslikud organisatsioonilised muudatused. Komisjon otsustas luua reformide ja investeeringute rakkerühma, ühendades taaste ja vastupidavuse rakkerühma ning struktuurireformide toe peadirektoraadi. 1. veebruaril 2025 võttis reformide ja investeeringute rakkerühm enda kanda tehnilise toe instrumendi rakendamise. Ta vastutab ka taaste- ja vastupidavusrahastu haldamise eest. See muudatus kajastas Euroopa Komisjoni muutuvaid prioriteete, eelkõige vajadust tagada taaste- ja vastupidavusrahastu edukas rakendamine 2026. aasta lõpuks. Sellest tulenevalt lihtsustati tehnilise toe instrumendi 2026. aasta tsüklit, et see hõlmaks vähem, kuid mõjusamaid projekte: keskenduti väiksemale arvule komisjoni välja pakutud mitut riiki hõlmavatele projektidele ning Euroopa poolaasta riigipõhiste soovitude põhjal kavandatud reformidega seotud taotlustele.

Samuti ajakohastas reformide ja investeeringute rakkerühm tehnilise toe instrumendi vahehindamise tulemuste põhjal oma tulemusraamistikku, et tagada edaspidi programmi tulemusi kajastavate andmete usaldusväärsem kogumine ja koondamine. Esimesed sammud astuti 2025. aastal ja töö jätkub 2026. aastal.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17 (edaspidi „[taaste- ja vastupidavusrahastu määrus](#)“)).

II. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükkel – faktid ja arvud

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli käivitamine

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükkel käivitati [tehnilise toe instrumendi iga-aastaselt konverentsil „Reforms with an impact: together we are stronger“](#) („Mõjusad reformid: üheskoos oleme tugevamad!“), mis toimus 24. ja 25. aprillil 2024 ning mida võõrustas Euroopa Komisjoni ühtekuuluvuspoliitika ja reformide volinik Elisa Ferreira.

Konverentsil tutvustati **tehnilise toe instrumendi 2025. aasta 15 eriteemalist juhtprojekti** (vt täpsemalt allpool). Lisaks neile juhtprojektidele tutvustati muude prioriteetidena mitut riiki hõlmavaid projekte ning peamiste prioriteetsete valdkondade reformide toetamist eesmärgiga suurendada liikmesriikide vastupanu- ja konkurentsivõimet ning parandada inimeste eluolu.

Seejärel peeti liikmesriikidega arutelusid, et selgitada välja prioriteedid, sealhulgas poliitikavaldkonnad, kus mitut riiki hõlmava toetuse abil saaks rahuldada liikmesriikide ühiseid vajadusi. 10. septembril 2025 korraldati Budapestis koordineerivate asutuste seminar eesmärgiga viia lõpule niisuguste mitut riiki hõlmavate projektide esitamise koordineerimisega seotud töö.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli toetustaotlused

Üldine taotlusvoor

31. oktoobriks 2024 olid **liikmesriigid esitanud** tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldises taotlusvoorus **885 toetustaotlust**, millega taotleti tuge hinnangulises kogumaksumuses 318 miljonit eurot (see on ligikaudu kaks ja pool korda suurem summa kui 2025. aastal kasutada olnud rahastuse summa)⁸. Kõik esitatud taotlused peale kolme, mis olid tagasi võetud, loeti abikõlblikuks⁹ ning seega hinnati üldises taotlusvoorus valiku tegemiseks 882 taotlust.

Esitatud taotlused hõlmasid kokku paljusid poliitikavaldkondi. Taotlustes käsitleti muu hulgas selliseid valdkondi nagu ELi konkurentsivõime tugevdamine, VKEdele parema ettevõtluskeskkonna loomine, digipöörde edendamine (pöörates suurt tähelepanu tehisintellektile), avaliku halduse kvaliteedi parandamine ning energiasüsteemide kohandamine rohepöördeks.

Struktuurireformide toe peadirektoraat hindas esitatud taotlusi tehnilise toe instrumendi määruse artikli 9 lõikes 5 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel. Kriteeriumideks on kindlakstehtud probleemide kiireloomulisus, ulatus ja raskus; asjaomaste poliitikavaldkondade toetusvajadused; sotsiaalmajanduslike näitajate analüüs ning asjaomase liikmesriigi

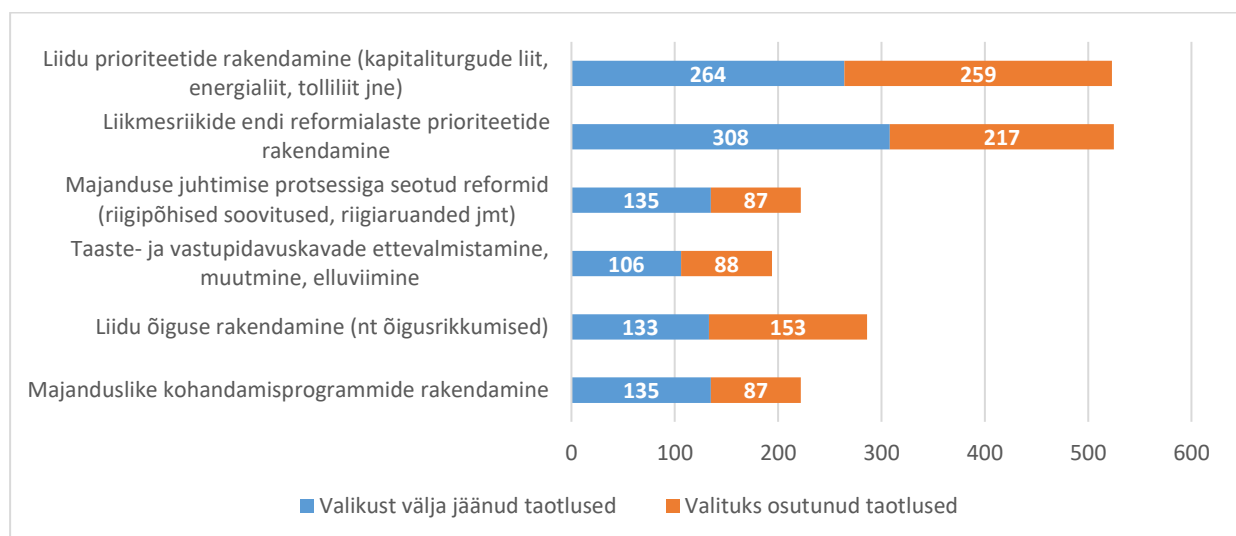
⁸ Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldise taotlusvooru jaoks oli kasutada 120,4 miljonit eurot (nagu on märgitud tehnilise toe instrumendi 2025. aasta rahastamisotsuses).

⁹ Taotluste abikõlblikkust kontrolliti tehnilise toe instrumendi määruse artiklites 8 ja 9 sätestatud kriteeriumide alusel. Võimalike toetusesaajate rahastamiskõlblikkust kontrolliti tehnilise toe instrumendi määruse artiklis 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määruses (EL, Euratom) 2024/2509 (mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid) ([finantsmäärus](#)) sätestatud kriteeriumide alusel.

institutsiooniline ja üldine haldussuutlikkus. Välja saab valida ainult taotlused, mis saavad kõigi kriteeriumide alusel positiivse hinnangu.

Struktuurireformide toe peadirektoraat konsulteeris teiste komisjoni talitustega, et tagada tehnilise toe instrumendi raames 2025. aastal antava tehnilise toe kooskõla ELi poliitikaga. Eesmärk oli ka vältida muude ELi meetmete ja toetuste dubleerimist ning samal ajal täiendada muid ELi programme ja neile tugineda.

Taotlused käsitlesid liikmesriikide nende reformide toetamist, mis olid kindlaks tehtud lähtuvalt [tehnilise toe instrumendi määruses](#)¹⁰ sätestatud eri asjaoludest. Muu hulgas käsitleti reforme, millega lahendatakse Euroopa poolaasta ja laiema majanduse juhtimise protsessi käigus kindlaks tehtud probleeme, ning reforme, millega aidatakse saavutada ELi prioriteetide ja liikmesriikide endi reformiprioriteetidega seotud eesmärgi.

Joonis 3. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta: liikmesriikide taotluste asjaolud¹¹

1. lisas esitatud hindamis- ja valikuprotsessi tulemusena **valiti tehnilise toe instrumendi 2025. aasta taotlusvooru raames** välja **390 taotlust**, mis katavad ELi peamiste prioriteetidega seotud reforme ja mille **rahaline kogumaht on 118 miljonit eurot**. 2025. aastal valiti hiljem välja veel seitse taotlust, kuna kättesaadavaks tehti täiendavad rahalised vahendid. Seega valiti tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldises taotlusvoorus välja kokku 397 taotlust, sealhulgas¹²:

- üks taotlus oli otseselt seotud riikliku taaste- ja vastupidavuskava rakendamisega;¹³
- 145 taotlust olid seotud digipöördega;
- 92 taotlust olid seotud Euroopa rohelise kokkuleppega;
- 39 taotlust olid seotud võrdõiguslikkusega, st toetasid naisi, puudega inimesi, roma kogukonda, rändajaid, eakaid ja LGBTIQ+ kogukonda;

¹⁰ Üks tehnilise toe taotlus võib olla seotud mitme asjaoluga, mistõttu ei lange asjaoludel põhinev koguarv kokku tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli taotluste koguarvuga.

¹¹ Sealsamas.

¹² Ühe tehnilise toe taotlusega võidakse toetada mitut ELi prioriteeti.

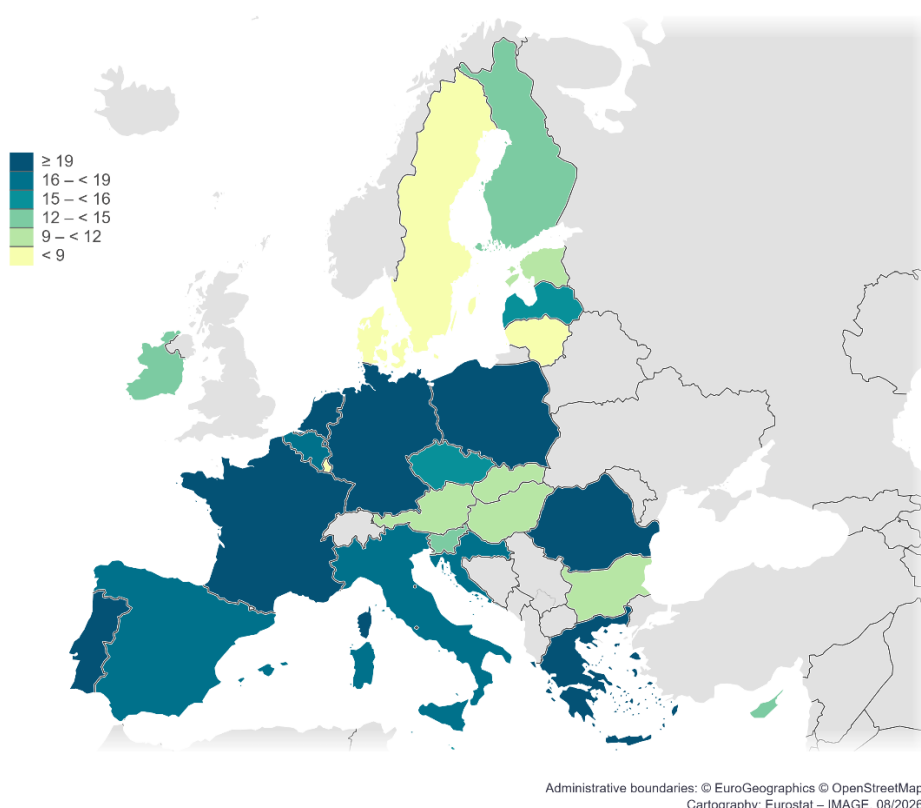
¹³ Aluseks on võetud nende taotluste arv, millel oli struktuurireformide toe peadirektoraadi hinnangul otsene seos riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega. Joonisel 3 esitatud asjaolude alusel taaste- ja vastupidavuskavadega seotuks loetud 194 taotluse hulka kuuluvad ka taotlused, mille liikmesriigid märkisid esitamisel nende kavade kaudselt seotuks.

- 63 taotlust olid seotud avaliku halduse töötajate vahetusprogrammiga, mis on mitut riiki hõlmav juhtprojekt, mille eesmärk on edendada koostööd ja piiriülest teabevahetust liikmesriikide vahel.

2025. aastal välja valitud taotlustega hõlmati kõik 27 liikmesriiki. Erimeetmeid ei võetud¹⁴.

Tehnilise toe instrumendi projektid 2025. aastal

2025. aasta [rahastamisotsus ja aasta tööprogramm](#) võeti vastu 31. märtsil 2025¹⁵. Selles sätestati 2025. aasta tehnilise toe instrumendi rakendamiseks vajalikud meetmed. **397 välja valitud taotlust koondati 136 projektiks**,¹⁶ kuna 295 mitut riiki hõlmavat taotlust ühendati 41 mitut riiki hõlmavaks projektiks, et saada kasu mastaabisäästust, edendada koostoimet ja parandada vastastikuse õppimise võimalusi. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta 136 projektiga toetati kõigis **27 liikmesriigis** kokku 397 reformialgatust¹⁷.

Joonis 4. Tehnilise toe instrument 2025. aastal: toetatud reformide arv igas liikmesriigis

¹⁴ Kiireloomuliste vajaduste korral võib tehnilise toe instrumendi määruse artikli 12 lõike 7 alusel võtta erimeetmeid.

¹⁵ Komisjoni 31. märtsi 2025. aasta rakendusotsus tehnilise toe instrumendi rahastamise ja 2025. aasta tööprogrammi vastuvõtmise kohta (C(2025) 1860 final).

¹⁶ Üks projekt („Tehniline tugi ELi piiravate meetmete (sanktsioonide) tulemusliku rakendamise ja täitmise tagamise edendamiseks“) loodi seitsme taotluse alusel, mis valiti välja hiljem, 2025. aasta novembris.

¹⁷ Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames toetatud reformide koguarv on suurem kui projektide koguarv, sest 2025. aasta tsükli raames toetati mitut riiki hõlmavate projektide kaudu mitut reformi eri liikmesriikides.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames kiideti käivitamiseks heaks **41 mitut riiki hõlmavat projekti** – vaid veidi vähem kui 2024. aasta tsükli raames, mil kinnitati rekordarv ehk 43 projekti.

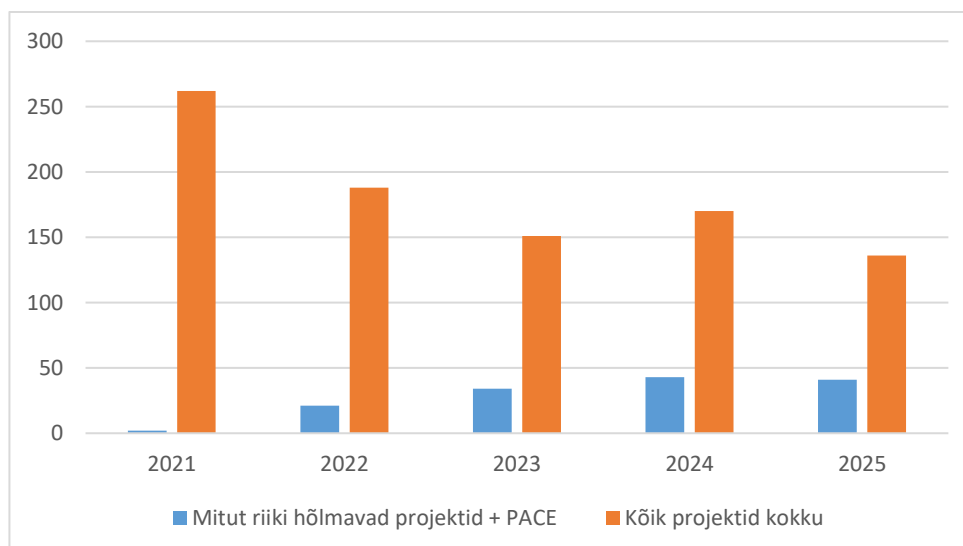
Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta mitut riiki hõlmavate projektide näited

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta mitut riiki hõlmavate projektide hulgas on:

- i) projekt, milles 14 liikmesriiki teevad koostööd ELi maksualaste õigusaktide rakendamisel eesmärgiga ajakohastada ja lihtsustada maksumenetlusi ja tolliprotseduure ning vähendada VKEde halduskoormust;
- ii) projekt „Tulevikukindel haridus“, mille raames saavad Saksamaa, Rootsi ja Iirimaa koolid tehnilise toe instrumendist toetust, et töötada välja suunised tehisintellekti vastutustundlikuks ja mõtestatud kasutamiseks koolides ning luua tehisintellektipädevuse programme, ja
- iii) projekt, mille raames toetatakse kaheksat liikmesriiki süsiniku piirimeetme (SPIM) rakendamisel selle lõplikus etapis, suurendades riiklike pädevate asutuste eksperditeadmisi ja vahendeid, et SPIMiga seotud protsesse saaks tõhusalt hallata.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli oli projektide arv eelmise aastaga võrreldes väiksem (136; 2024. aastal oli see arv 170), kuid mitut riiki hõlmavate projektide osakaal kasvas 2024. aasta 25 %-lt 30 %-le. Samuti kasvas igas mitut riiki hõlmavas projektis osalevate liikmesriikide keskmine arv. See annab tunnistust nii liikmesriikide jätkuvast nõudlusest mitut riiki hõlmava toetuse järele (38 % esitatud taotlustest olid mitut riiki hõlmavate projektide taotlused) kui ka selliste taotluste kvaliteedist (need moodustasid 56 % valituks osutunud taotlustest).

2025. aasta tsükli **18 mitut piirkonda hõlmava tehnilise toe instrumendi projekti** puhul käsitleti selliseid väga erinevaid teemasid nagu keskkonnaseire rannikuäärsete märgalade kohanduvaks majandamiseks, hariduse tulevikukindlaks muutmine koolidele tehisintellekti arenguga kohanemiseks toetuse pakkumise kaudu ning soolise aspekti arvestamine avaliku poliitika kujundamises ja eelarve koostamise menetlustes. Mitut piirkonda hõlmavate tehnilise toe instrumendi projektide arv oli samuti 2025. aastal varasemate aastatega võrreldes väiksem (2024. aastal oli see arv olnud 38).

Joonis 5. Tehnilise toe instrument 2021–2025: mitut riiki hõlmavate projektide ja avaliku halduse töötajate vahetusprogrammi projektide arvu muutus

Kui vaadata teemavaldkondi, siis oli tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames toetatud 119 reformi eesmärk aidata liikmesriikide haldusasutustel suurendada oma suutlikkust lahendada tulemuslikult praegusi ja tulevasi probleeme ning edendada riikidevahelist koostööd. Kooskõlas 2023. aasta oktoobris vastu võetud ComPActi teatisega toetatakse tehnilise toe instrumendi kaudu meetmeid, mille raames liikmesriigid teevad koostööd oskuste nappuse vähendamiseks, digipöörde edendamiseks ja rohepöörde juhtimiseks.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli avaliku halduse ja valitsemise projekti näide

Mitut riiki hõlmava juhtprojekti **Avaliku halduse töötajate vahetusprogramm** eesmärk on edendada liikmesriikide vahelist koostööd ja piiriülest teabevahetust, et suurendada ELis haldussuutlikkust ja valmistada ette järgmise põlvkonna poliitikakujundajaid. 2025. aastal rakendati seda programmi TAIEXi vahendusel ja eelarve kaudse täitmise korras.

Programm võeti aktiivselt kasutusele ning eesmärgiks seati korraldada **20 liikmesriigis 477 osaleja 121 vahetust**, mis tähendab, et programmi maht kasvas võrreldes 2024. aastaga ligikaudu kaks korda. Avaliku halduse töötajate vahetusprogrammi kaudu said kõige rohkem toetust (alates suurima toetuse saajast) Saksamaa, Poola, Rumeenia, Belgia ja Portugal.

Juhtprojektid

Tehnilise toe instrumendi juhtprojektid võeti kasutusele eesmärgiga aidata liikmesriikidel saavutada ELi peamiste poliitiliste prioriteetidega seotud eesmärgid.

Kooskõlas ühe peamise prioriteediga – suurendada ELi konkurentsivõimet – toetati tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames 109 reformi, et aidata liikmesriikidel parandada ettevõtluskeskkonda, vähendada innovatsioonilõhet, ehitada üles kliimaneutraalset majandust ning edendada ELi majandusjulgeolekut. Näiteks toetati tehnilise toe instrumendi raames 38 reformi 22 liikmesriigis, et vähendada VKEde tarbetut halduskoormust, edendada idu- ja kasvufirmasid ning aidata neil suurendada tootlikkust, konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta projektidega toetati rohkem kui 130 digipöördega seotud reformi, kusjuures suurt tähelepanu pöörati tehisintellektile ja uuenduslikele tehnoloogiatele.

Ka tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli suures **tehnilise toe juhtprojektide kasutuselevõtt** võrreldes eelmiste tsüklitega. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta 136 projektist olid 90 ehk 66 % seotud 15 juhtprojektiga (2024. aasta tsükli oli selliste projektide osakaal väiksem: 82 projekti 170st). Juhtprojektide osakaalu suurenemine kinnitas struktuurireformide toe peadirektoraadi välja pakutud 15 juhtprojekti asjakohasust mitme liikmesriigi reformivajadustega tegelemisel ja rahastamise ELi peamiste prioriteetidega kooskõlla viimisel. Juhtprojektidel oli mitu eesmärki, näiteks avaliku halduse kvaliteedi parandamine, VKEdele parema ettevõtluskeskkonna loomine ning energiasüsteemide kohandamine rohe- ja digipöördeks. Need on loetletud allpool esitatud tabelis.

2025. aasta tehnilise toe instrumendi juhtprojektid

- ComPact – 1. valdkond – Avaliku halduse süsteemide jaoks vajalikud oskused
- ComPact – 2. valdkond – Euroopa digikümneni suutlikkus
- ComPact – 3. valdkond – Avaliku halduse keskkonnahoidlikumaks muutmine
- Tehnoloogia ja ressurssidega seotud majandusjulgeolek (ESTER)
- Uuenduslik avaliku sektori finantsjuhtimine
- ELi tervishoiukeskus – Investeerimine vastupanuvõimelisse tervishoiusüsteemi
- ELi digirahanduse järelevalve akadeemia
- Ettevõtete kestlikkusaruandluse parandamine
- Energiasüsteemide kohandamine rohe- ja digipöördeks
- Avaliku halduse töötajate vahetusprogramm PACE
- Ettevõtete jaoks maksuhalduse lihtsustamine
- Ühtne turg ja konkurentsivõime
- Rände- ja varjupaigaleppe rakendamise toetamine
- Vastupanuvõime suurendamine loodusvarade valdkonnas
- Demograafiliste muutuste küsimusega tegelemine reformide kaudu

Katseprojekt, mis hõlmab laienemisprotsessis osalevaid riike vaatlejatena

Reformide ja investeeringute rakkerühm ning laienemise ja idanaabruse peadirektoraat jätkasid katseprojekti, mille raames võimaldati ELi kandidaatriikidel ja potentsiaalsetel kandidaatriikidel osaleda 2025. aastal valitud tehnilise toe instrumendi projektides vaatlejatena, ilma et nad saaksid tehnilise toe instrumendist rahastust. See oli kooskõlas komisjoni poliitilise prioriteediga kiirendada kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide integreerimist ja ühinemisprotsessi ning tugines 2023. ja 2024. aasta katseprojektide kohta nii liikmesriikidelt kui ka kandidaatriikidelt ja potentsiaalsetelt kandidaatriikidelt saadud positiivsele tagasisidele. Projekti jätkati asjaomaste liikmesriikide toetatavate ametiasutuste nõusolekul ning kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide osalusel.

2025. aastal pakuti katseprojektis osalemise võimalust kokku üheksale kandidaatriigile ja potentsiaalsele kandidaatriigile. Neist kõik peale Türgi väljendasid huvi osaleda vaatlejatena mõnes tehnilise toe instrumendi 2025. aasta projektis. Nende hulgas oli ka Ukraina, kes osales 2025. aastal katseprojektis esimest korda. Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid osalesid vaatlejatena viies projektis, kusjuures kahes neist osales mitu kandidaatriiki või potentsiaalset kandidaatriiki. Näiteks Albaania, Põhja-Makedoonia ja Serbia osalesid vaatlejatena tehnilise toe instrumendi 2025. aasta projektis, mis käsitles tõhusate rohelise eelarvestamise tavade rakendamist.

III. Projektide elluviimine

Reformide ja investeeringute rakkerühma eksperdid olid tihedalt seotud 2025. aasta tehnilise toe instrumendi raames algatatud projektide kõigi etappidega: projekti kavandamine, rakendamine, järelevalve ning edenemise ja tulemuste hindamine.

Reformide ja investeeringute rakkerühm kavandas projektid tehnilise toe instrumendi nõudluspõhisest lähenemisviisist lähtudes. See lähenemisviis hõlmas ulatuslikku suhtlust

riiklike ametiasutustega (teavitustegevuse ning reformide ja investeeringute rakkerühma kõrgema juhtkonna ja riiklike ametiasutuste esindajate kõrgetasemeliste kohtumiste kaudu), et arutada vajadusi ja projektide kavandatud tulemusi. Riikide koordinaatoritel (reformide ja investeeringute rakkerühma ametnikel, kes on liikmesriikide koordineerivate asutuste peamised kontaktisikud) oli selles suhtluses oluline roll.

Reformide ja investeeringute rakkerühm määras kindlaks tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames käivitatava 136 projekti rakendamisiisid. 2026. aasta mai seisuga oli tehnilise toe instrumendi 2025. aasta projektidest rakendamisel 125 (92%), seitse oli ettevalmistamisel ja neli tühistatud. Neljast tühistatud projektist kolm¹⁸ tühistati seetõttu, et liikmesriigid võtsid oma toetustaotlused tagasi. Mitut riiki hõlmav projekt „Ettevõtete kestlikkusaruandluse parandamine“ tühistati, kuna õigusraamistik oli pärast lihtsustamise koondpaketi vastuvõtmist ja äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi läbivaatamist muutunud. Tühistamise teine põhjus oli asjaolu, et kõnealuses valdkonnas tehti juba tööd Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) ja sellega seotud ELi rahastatud algatuste kaudu.

Koostöö sambapõhiselt hinnatud üksustega eelarve kaudse täitmise raames jäi peamiseks tehnilise toe instrumendi rakendamisiisiks ka 2025. aasta tsükliks, osaliselt seetõttu, et liikmesriigid taotlesid väga spetsialiseeritud (ja mõnikord tundlikku) tehnilist tuge. Eelarve kaudse täitmise raames tehtud koostöö rahaline maht moodustas 55 % tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli eelarvest (vähem kui 2024. aastal, mil see näitaja oli seni suurim ehk 66 %, kuid siiski märksa rohkem kui 2023. aastal, mil see oli 47 %).

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli raames tegi reformide ja investeeringute rakkerühm koostööd sambapõhiselt hinnatud üksustega, sealhulgas rahvusvaheliste organisatsioonidega (nt Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, Euroopa Nõukogu, Maailmapank ja ÜRO), selliste üksustega nagu ÜRO Lastefond ja Rahvusvaheline Tööorganisatsioon, avalikke teenuseid osutavate erasektori üksustega (nt Expertise France) ning ELi asutustega (nt Euroopa järelevalveasutused).

Nagu on märgitud tehnilise toe instrumendi määrase alusel vastu võetud 2025. aasta tööprogrammis, moodustas riigihangete rahaline maht tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tsükli eelarvest 26 % (sama palju kui 2024. aastal, ent märksa vähem kui 2023. ja 2022. aastal, mil see näitaja oli 43 %).

Toetuste osakaal tehnilise toe instrumendi eelarvest kasvas 2025. aasta tsükliks 15 %-ni ehk märksa suuremaks, kui see oli olnud 2024. aastal (4 %) ja 2023. aastal (7 %). See tulenes nii toetuste arvu kui ka keskmise väärtuse suurenemisest ja ka töökorraldusega seotud põhjustest. Näiteks osutus see rakendamisiis tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tsükliga võrreldes sagedamini muudest võimalikest rakendamisiisidest sobivamaks.

Reformide ja investeeringute rakkerühm osales koos riiklike ametiasutuste esindajatega aktiivselt projektide juhtkomiteede töös. Osalemise eesmärgid olid järgmised: i) tagada projektide edukus, jälgides nende edenemist; ii) suunata tegevust vastavalt osalevate liikmesriikide konkreetsetele vajadustele ja kooskõlas ELi poliitikaga ja iii) suurendada tehnilise

¹⁸ Tulemuspõhise eelarvestamise ning mõju eel- ja järelhindamiste tugevdamine Ungaris, hoonete energiatõhususe direktiivi tulemusliku rakendamise toetamine Poolas ning huvide esindamise läbipaistvusregistri toetamine Belgias.

toe instrumendi nähtavust. Reformide ja investeeringute rakkerühma poliitikaametnike tehtud koordineerimistöö osutus veelgi olulisemaks projektide puhul, mis hõlmasid mitut riiki ja seega suuremat arvu sidusrühmi. Mitut riiki hõlmavates projektides osales mitu liikmesriiki, kes taotlesid sama eesmärki. Sellistes projektides osalemine oli neile kasulik, kuna võimaldas teha tõhusamat koostööd ELi tasandil.

Tehnilise toe instrumendiga seotud tegevusse kaasati regulaarselt ka teisi komisjoni peadirektoraate ja ELi detsentraliseeritud asutusi (nt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) erialaselt toetama konkreetsetes poliitikavaldkondades (nagu ka varasematel aastatel). Pädevate peadirektoraatide esindajate võrgustik tagas, et projektid oleksid kooskõlas ELi poliitikaga, looksid lisaväärtust ega kattuks muude käimasolevate ELi tasandi algatustega.

IV. Koostöö- ja toetuskavad

2025. aastal allkirjastati iga liikmesriigi koordineeriva asutusega **koostöö- ja toetuskava**¹⁹. Koostöö- ja toetuskavades sätestati kooskõlas tehnilise toe instrumendi määrusega liikmesriikidele toe andmise juhtpõhimõtted, kavandatud töömeetodid, taotluste aluseks olevad asjaolud, toetusmeetmete kavandatud ulatus ja toetuse soovituslik rahastamine. Koostöö- ja toetuskavad kajastasid reformide ja investeeringute rakkerühma ning liikmesriikide ühist kokkulepet tehnilise toe andmise kohta. Need allkirjastati 2025. aastal pärast tehnilise toe instrumendi iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist. Pärast seda, kui liikmesriigid olid kavad heaks kiitnud, edastati need Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Nagu varasematelgi aastatel, kirjeldati koostöö- ja toetuskavades tehnilise toe instrumendi riiklike koordineerivate asutuste kavandatud volitusi ning selgitati nende rolli instrumendi tsükli igas etapis. Koostöö- ja toetuskavasid muudeti 2025. aastal veidi, et kajastada koordineerivate asutuste panust tehnilise toe instrumendi projektide hindamisse pärast nende lõpuleviimist. Koostöö- ja toetuskavade muudetud versioonis kutsuti ka riiklikke ametiasutusi üles võtma järeelmeetmeid ja rakendama kavandatud reforme.

Selleks et edendada koostööd koordineerivate asutustega ja nende vahel, korraldati 2025. aastal neli reformide ja investeeringute rakkerühma juhitava koordineerivate asutuste võrgustiku kohtumist (kaks korda veebis ja kaks korda Brüsselis kohapeal, 14. mail ning 9.–10. septembril).

V. Tehnilise toe instrumendist teavitamine

Reformide ja investeeringute rakkerühm tegeles 2025. aastal aktiivselt tehnilise toe instrumendi (sh selle projektide, tulemuste ja mõju) tutvustamisega. Selleks tegi reformide ja investeeringute rakkerühm koostööd toetatavate ametiasutuste, toe pakkujate ja komisjoni esindustega kõigis liikmesriikides. Peamiste teavituskanalitena kasutati pressiteateid, reformitoetuse veebisaiti, sotsiaalmeediat, väljaandeid ja mitmesuguseid üritusi, mille kaudu anti eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, sihipärast teavet.

2025. aastal keskenduti tehnilise toe instrumendi ja reformitoetuse teemalises teavitustegevuses jätkuvalt programmi tsükli peamiste prioriteetide, tulemuste ja vahe-

¹⁹ Nagu on määratletud tehnilise toe instrumendi määruse artikli 9 lõikes 5.

eesmärkide tutvustamisele, tõstes esile reforme ning nende laiemat mõju ettevõtjatele ja üksikisikutele.

31. märtsil 2025 avaldas komisjon pressiteate, milles andis teada tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tööprogrammi ja rahastamisotsuse vastuvõtmisest. Selles rõhutati ka, et reformiprojektide uue vooruga aidatakse kaasa VKEdel halduskoormuse vähendamisele, idufirmade edendamisele ning tootlikkuse, vastupanuvõime ja konkurentsivõime suurendamisele.

Tehnilise toe instrumendi 2026. aasta tsükli käivitamiseks korraldas reformide ja investeeringute rakkerühm 13. mail 2025 [tehnilise toe instrumendi iga-aastase konverentsi](#) teemal „Reformide toetamine – tuleviku kujundamine üheskoos“. Euroopa institutsioonide ja riiklike ametiasutuste kõrgetasemelised esinejad arutasid konverentsil, kuidas EL toetab liikmesriikide reformiprotsesse ning kuidas komisjon saaks neid ka edaspidi kõige paremini toetada. Konverentsil osales Brüsselis ja veebis kokku ligi 2 000 inimest.

Reformide ja investeeringute rakkerühm oli ka mitmesuguste kohapealsete ja veebipõhiste avalike ürituste kaaskorraldaja või osales nendel üritustel, tutvustades edulugusid ja tehnilise toe instrumendi tulemusi.

[Reformitoetuse veebisaidil](#) esitati reformide kohta teavet [poliitikavaldkondade](#) ja [liikmesriikide](#) kaupa. 2025. aasta lõpuks oli veebis kättesaadav üle 687 tehnilise toe instrumendi projektikirjelduse – 25 % rohkem kui 2024. aasta lõpus. Asjaomane teave oli hõlpsasti leitav [tehnilise toe instrumendi interaktiivse kaardi](#) kaudu. 2025. aastal külastas veebisaiti üle 150 000 kordumatu külastaja, mis on 21 % vähem kui 2024. aastal.

Vastavalt tehnilise toe instrumendi määruse artiklis 17 sätestatud läbipaistvusnõudele on reformitoetuse veebisaidil ka tehnilise toe instrumendi projektide raames koostatud aruannete ja [lõplike uuringute ühtne veebipõhine andmehoidla](#). See andmehoidla võimaldab teha otsinguid aasta, teema ja liikmesriigi järgi ning tagab nendele dokumentidele laialdase juurdepääsu. 2025. aasta detsembriks olid lõplikud uuringud ja aruanded veebis kättesaadavad 60 % tehnilise toe instrumendi lõpuleviidud projektide puhul, mis tähendab 2024. aastaga võrreldes 11 % kasvu.

Reformide ja investeeringute rakkerühm oli endiselt aktiivne sotsiaalmeedias, sealhulgas platvormil [X](#). Ta lõi ka BlueSky konto ning kasutas koostöös majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadiga LinkedIni. Reformide ja investeeringute rakkerühma suutlikkuse suurenemine videotootmise valdkonnas võimaldas ka [YouTube'i kanali](#) ajakohastamist originaalsisuga. 2025. aastal tehti kolm videot sellistel teemadel nagu elektrituru reformid ja tehnilise toe instrumendi toetus keskkonnariskide juhtimiseks.

Lisaks mainitakse kogu ELi hõlmavates teavituskampaaniates ja aruannetes (näiteks [üldaruandes „EL aastal 2025“](#)) tehnilise toe instrumendi olulisust liikmesriikide toetamisel, et nad saavutaksid oma reformieesmärgid kooskõlas ELi eesmärkidega.

VI. Tehnilise toe instrumendi hindamine

Reformide ja investeeringute rakkerühm hindab nii programmi kui ka üksikprojektide tasandil pidevalt tehnilist tuge, mida ta tehnilise toe instrumendi kaudu liikmesriikidele annab. Hindamise eesmärk on koguda teavet programmi tulemuste kohta ja tagada, et need on kooskõlas programmi eesmärkidega.

Kogu programmi tasandil analüüsiti tehnilise toe instrumendi vahehindamisel,²⁰ mida käsitleva aruande võttis komisjon vastu 12. mail 2025, instrumendi rakendamist selle algetapis kooskõlas tehnilise toe instrumendi määruse artikliga 16. Hindamisel järgiti ELi parema õigusloome suuniseid ja see põhines viiel hindamiskriteeriumil (tulemuslikkus, tõhusus, asjakohasus, sidusus ja ELi lisaväärtus).

Hindamine kinnitas, et tehnilise toe instrument täidab edukalt oma eesmärgi suurendada kogu liidus liikmesriikide igat liiki haldussuutlikkust, eelkõige reformide aluseks olevaid sisemisi haldusmehhanisme. Samuti toodi selles esile, et tehnilise toe edukus ja pikaajaliste kestlike tulemuste saavutamine sõltuvad sellest, kas liikmesriigid võtavad tehnilise toe projektidega seoses järjepidevalt ja süstemaatiliselt järelmeetmeid. Hindamine näitas, et liikmesriikide ametiasutuste jätkuv vastutus on oluline tegur, et tagada järelmeetmete võtmine ja tehnilise toe projektide tulemusena saadud väljundite kasutamine. Samuti leiti selle tulemusena, et järelmeetmed sõltuvad muudestki riigisisestest teguritest, nagu rahaliste vahendite kättesaadavus, personali stabiilsus ning poliitiline ja halduslik järjepidevus.

Hindamise raames toodi esile tehnilise toe instrumendi neli peamist aspekti, millega seoses tuleks teha parandusi:

- i) vajadus hinnata tehnilise toe instrumendi taotluste läbivaatamisel hoolikalt nende ambitsioonikuse taset (liikmesriigid väärtustavad instrumendi toetust väiksemate reformide puhul, kuid on vähem innukad taotlema eksperdiabi ulatuslike ja keerukate reformide tarvis);
- ii) tehnilise toe instrumendi toetuse riigipõhiste soovitustega kooskõlla viimise tähtsus (instrumendi toetusvaldkonnad vastavad üldjoontes soovitustele, kuid toetus ei ole alati otseselt seotud keeruliste reformidega, mida on vaja konkreetsete riigipõhiste soovituste tulemuslikuks täitmiseks);
- iii) tehnilise toe instrumendi tulemusi ja mõju võiks jälgida süstemaatilisemalt (liikmesriikidel ei ole õiguslikku kohustust tulemusi jälgida ja nende kohta aru anda ning praegu tehakse seda vaid 60 % juhtude puhul) ning
- iv) tehnilise toe instrumendi mõju – mida on küll raske mõõta – saaks suurendada, toetades ambitsioonikamaid projekte.

Vahehindamise järelduste ja selle käigus saadud kogemuste põhjal kohandas reformide ja investeeringute rakkerühm oma hindamisstrateegiat, et tõhustada tehnilise toe instrumendi raames antava tehnilise toe seiret ja hindamist ning jälgida paremini instrumendi projektide lõpuleviimise järel saavutatavaid pikaajalisi koondtulemusi.

Projektide tasandil tugevdati pärast vahehindamist ka reformide ja investeeringute rakkerühma tulemusraamistikku. Nüüd võimaldab see koguda tulemuste kohta üksikasjalikumaid ja usaldusväärsemaid andmeid, eelkõige tänu ühiste aruandlusnäitajate kasutusele võtmisele kõigi projektide raames.

Tehnilise toe instrumendi projektide seire jätkus instrumendi kaheetapilise tagasisidemehhanismi kaudu. Esimeses etapis ehk veidi pärast projekti lõpetamist hinnatakse projekti kavandamise ja elluviimisega seotud peamiste sidusrühmade rahulolu. Teises etapis,

²⁰ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tehnilise toe instrumendi (2021–2027) vahehindamine“ (COM/2025/198 final: [EUR-Lex – 52025DC0198 – ET – EUR-Lex](#)).

tavaliselt üks aasta pärast projekti lõpetamist, hinnatakse iga projekti puhul, mil määral on saavutatud selle oodatud tulemused.

Reformide ja investeeringute rakkerühm saatis 2025. aastal toetatavatele ametiasutustele 189 rahuloluküsimustikku ehk veidi rohkem kui 2024. aastal. Rahuloluküsimustikud täideti 133 tehnilise toe instrumendi projekti kohta (vastamismäär oli 70 % ehk 9 % suurem kui 2024. aastal, mis tähendab, et positiivne suundumus jätkus). Toetatavate ametiasutuste tagasiside põhjal on reformide ja investeeringute rakkerühma antud toe puhul rahulolu näitaja keskmiselt 9,3 (10st) ning projektide edukuse puhul keskmiselt 8,8 (10st). Mõlemad näitajad olid väga head ja kooskõlas 2024. aasta näitajatega. Toetatavate ametiasutuste rahulolu tehnilise toe instrumendi projekti raames eksperdiabi pakkunud üksustega on hinnatud keskmiselt 8,3 punktiga (10st), mis on veidi väiksem tulemus kui 2024. aastal, mil see näitaja oli 8,4 (10st). Reformide ja investeeringute rakkerühm jätkab jõupingutusi vastamismäära suurendamise nimel, et tagada parem ülevaade tehnilise toe instrumendi projektide lõpuleviimise järel saavutatud pikaajalistest tulemustest.

VII. Institutsioonidevaheline tegevus

Institutsioonidevahelisel tasandil kohtus reformide ja investeeringute rakkerühma peadirektor 5. novembril 2025 Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoniga, et vahetada arvamusi instrumendi rakendamise kohta, nagu on ette nähtud tehnilise toe instrumendi määruse artikli 15 lõikes 3. Arvamuste vahetamisel käsitleti peamiselt suurt nõudlust tehnilise toe instrumendi järele, millele osutas liikmesriikidelt saadud taotluste suur arv, ning seda, kuidas veelgi suurendada mitut riiki hõlmavate tehnilise toe instrumendi projektide osakaalu, kuidas instrumendi projektid saavad anda pikaajalisi tulemusi pärast instrumendi toe lõppemist ning kuidas instrumendiga toetatakse taaste- ja vastupidavuskavade ning riigipõhiste soovitustega seotud reformide elluviimist.

Peadirektor vastas Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni liikmete küsimustele ja selgitas tehnilise toe instrumendi kahe järelejäänud tsükli puhul kasutatavat lähenemisviisi. Peadirektor keskendus taaste- ja vastupidavuskavade lõpuleviimise küsimusele ning kutsus liikmesriike üles esitama tehnilise toe instrumendi toetuse saamiseks strateegiliselt läbimõeldud ja konkreetseid taotlusi ning siduma taotletavat toetust nende riigipõhiste soovitustega, mille täitmisele instrumendi toetus kõige rohkem kaasa aitaks.

Mis puudutab arutelusid nõukoguga, siis osales reformide ja investeeringute rakkerühm mitmel välissuhete nõunike töörühma sanktsioonide üksuse (RELEX/sanktsioonid) koosolekul, et anda kõigile liikmesriikidele (lisaks tehnilise toe instrumendi otsestele toetusesaajatele) ajakohast teavet sanktsioone käsitlevate tehnilise toe instrumendi projektide edenemise kohta. Näiteks tutvustati kõigile liikmesriikidele 2025. aasta septembris lõpule viidud mitut riiki hõlmava sanktsioonide rakendamist käsitleva tehnilise toe instrumendi projekti²¹ tulemusi.

²¹https://reforms-investments.ec.europa.eu/technical-support-instrument-0/financial-sector-and-access-finance/effective-implementation-sanctions-regime-and-enhanced-cross-border-cooperation-eu-member-states_en.

KOKKUVÕTE

2025. aasta oli tehnilise toe instrumendi jaoks nii rekordiliste tulemuste kui ka suurte muutuste aasta.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldises taotlusvoorus esitasid liikmesriigid hindamisele seni suurimal arvul ehk 882 toetustaotlust, mis tähendas, et toetust taotleti kaugelt rohkem, kui programmi raames oli võimalik anda. Taotlused läbisid põhjaliku hindamis- ja valikuprotsessi, mis põhines tehnilise toe instrumendi määruises sätestatud hindamiskriteeriumidel. Selle protsessi tulemusena **valiti välja 390 taotlust ning hiljem veel seitse taotlust, mille rahaline kogumaht oli 118 miljonit eurot**. Nende taotluste alusel kavandati **136 projekti**, et toetada **397 reformialgatust** kõigis 27 liikmesriigis.

Mitut riiki hõlmavate projektide mahu jätkuv **suurenemine** annab tunnistust tehnilise toe instrumendi suutlikkusest luua täiendavat ELi lisaväärtust, hõlbustada riikide haldusasutuste vahelist heade tavade vahetamist ning avardada vastastikuse õppimise võimalusi. Samamoodi kinnitas **suurenenud huvi komisjoni välja pakutud tehnilise toe instrumendi juhtprojektide vastu** selle lähenemisviisi väärtust ja võimaldas keskenduda instrumendi 2025. aasta tsükli rahastamisel ELi prioriteetide toetamisele; seejuures jäi instrument nõudluspõhiseks. 2025. aasta oli esimene aasta, mil enamik tehnilise toe instrumendi projekte oli seotud juhtprojektidega. ELi prioriteete käsitlevate liikmesriikides läbi viidavate reformide toetamine juhtprojektide ja mitut riiki hõlmavate projektide kaudu suurenes veelgi, mis võimaldas tänu juhtprojektide suurele arvule hõlmata paljusid poliitikavaldkondi ja samal ajal maksimeerida loodavat lisaväärtust.

Liikmesriigid andsid taas positiivse hinnangu toetusele, mida reformide ja investeeringute rakkerühm jätkuvalt pakub tehnilise toe instrumendi projektide, sealhulgas varasemate tsüklite projektide rakendamisel (kuna paljud instrumendi projektid kestavad mitu aastat). Selle toetusega tagati projektide väljundite jätkuv kooskõla liikmesriikide eesmärkidega. Projektide tasandil toetatavatelt ametiasutustelt ja riiklikul tasandil koordineerivatelt asutustelt saadud tagasisidest nähtus, et **liikmesriigid hindasid** tehnilise toe instrumendi kaudu antud **toetust kõrgelt**. Samuti hindasid nad kõrgelt võimalust projektide kavandamisele ja rakendamisele aktiivselt kaasa aidata ning **tõhusat teabevahetust reformide ja investeeringute rakkerühmaga**.

Samuti tegeleti tehnilise toe instrumendi vahehindamise tulemusena esile toodud parandamist vajavate valdkondadega. Reformide ja investeeringute rakkerühm tugevdas tehnilise toe instrumendi tulemusraamistikku, et tagada programmi tulemusi kajastavate andmete usaldusväärsem kogumine ja koondamine, eelkõige hakates kasutama ühiseid näitajaid kõigi projektide raames.

Komisjoni uue koosseisu ametisse asumise järel mindi tehnilise toe instrumendi 2026. aasta tsükli tarvis üle sihipärasemale lähenemisviisile. Selle tsükli raames pakkus komisjon välja ühe juhtprojekti, mis on seotud Euroopa poolaasta ja selle raames liikmesriikide reformide kohta antud riigipõhiste soovitusetega, ning mõne mitut riiki hõlmava projekti. Tehnilise toe instrumendi viimases, 2027. aasta tsüklis jätkatakse sihipärasema lähenemisviisi järgimist ning luuakse samal ajal eeldusi järgmisele mitmeaastasele finantsraamistikule üleminekuks. Selleks pakutakse liikmesriikidele tehnilist tuge suurte riigisiseste ja riikidevaheliste

probleemide lahendamiseks, keskendudes valdkondadele, kus ELi lisaväärtus ja ELi toetuse eeldatav mõju on lähiaastatel kõige suurem.

Lisa 1. Tehnilise toe instrumendi iga-aastane tsükkel

ETTEVALMISTAMINE JA TEAVITAMINE

Aasta N–1 märts–aprill

Reformide ja investeeringute rakkerühm määrab kindlaks tehnilise toe instrumendi järgmise tsükli prioriteedid, konsulteerides vajaduse korral liikmesriikide ja teiste komisjoni talitustega.

Aasta N–1 mai–juuni

Tehnilise toe instrumendi avaüritusel kuulutatakse ametlikult välja tehnilise toe instrumendi järgmine tsükkel ning liikmesriikidele tutvustatakse programmi prioriteete ja uuendusi.

TAOTLUSTE ESITAMINE JA VALIKU TEGEMINE

Aasta N–1 september–oktoober

Reformide ja investeeringute rakkerühm ning liikmesriigid **arutavad ideid** seoses tehnilise toe instrumendi võimalike taotlustega.

Aasta N–1 31. oktoober

ELi liikmesriigid, kes soovivad saada tehnilist tuge, **esitavad oma taotlused** riikliku koordineeriva asutuse kaudu **31. oktoobriks** komisjonile. **Reformide edukus sõltub vastutusest ja kaasatusest.**

Aasta N–1 november–detsember

Reformide ja investeeringute rakkerühm analüüsib saadud taotlusi, lähtudes **võrdse kohtlemise, usaldusväärse finantsjuhtimise ja läbipaistvuse põhimõtetest**. Hindamisetapp hõlmab ka teiste komisjoni talitustega konsulteerimist, et saada kinnitus **kattuvuse puudumise** kohta ja tagada **vastastikune täiendavus teiste rakendatavate toetusmeetmetega**.

Aasta N detsember–märts

Reformide ja investeeringute rakkerühm teeb rahastatavate tehnilise toe projektide eelvaliku ja algatab sisemise otsustusprotsessi. Komisjon kinnitab tehnilise toe instrumendi **tööprogrammi** ja valitud taotluste **rahastamisotsuse**.

PROJEKTI RAKENDAMINE

Aasta N märts–juuni

Reformide ja investeeringute rakkerühm kavandab tehnilise toe instrumendi projektid ning määrab koos liikmesriikides toetatavate ametiasutustega projekti jaoks kindlaks kavandatavad tegevused, väljundid ja tulemused. Reformide ja investeeringute rakkerühm valib parimad olemasolevad eksperdid, kes aitavad meeskonnal tagada liikmesriikidele kohandatud toe.

Aasta N aprill–juuni

Komisjon ja asjaomane liikmesriik lepivad igal aastal kokku tehnilise toe instrumendi **koostöö- ja toetuskava**, milles määratakse kindlaks kokkulepitud prioriteetsed valdkonnad ning toetuse ulatus, eesmärgid, esialgne ajakava ja rahastamispakett.

Aasta N juunist edasi

Tehnilise toe instrumendi projekti rakendamise ajal teeb reformide ja investeeringute rakkerühm tihedat koostööd toetatavate ametiasutustega ja tehnilise oskusteabe pakkujatega.

PROJEKTI HINDAMINE

Projekti lõpp + 3 kuud

Reformide ja investeeringute rakkerühm saadab välja rahuloluküsimustiku, et saada rakkerühma töötajatelt, toetatavatelt ametiasutustelt ja tehnilise toe andjatelt projekti rakendamise kohta tagasisidet.

Projekti lõpp (pärast 6 kuu möödumist)

Järeelmeetmena esitab reformide ja investeeringute rakkerühm liikmesriikides toetatavatele ametiasutustele ametliku tagasisideküsimustiku, et välja selgitada, kas eeldatud tulemused on saavutatud.

**Lisa 2. Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta üldine taotlusvoor:
taotlused liikmesriikide kaupa²²**

Riik	Esitatud ²³	Ei valitud	Valiti
Austria	27	16	11
Belgia	35	19	16
Bulgaaria	30	20	10
Horvaatia	34	17	17
Küpros	30	16	14
Tšehhi	36	21	15
Taani	15	8	7
Eesti	16	5	11
Soome	25	13	12
Prantsusmaa	31	12	19
Saksamaa	64	28	36
Kreeka	47	28	19
Ungari	19	10	9
Iirimaa	25	11	14
Itaalia	46	30	16
Läti	32	17	15
Leedu	20	12	8
Luksemburg	13	7	6
Malta	30	15	15
Madalmaad	42	23	19
Poola	49	28	21
Portugal	54	34	20
Rumeenia	59	35	24
Slovakkia	31	21	10
Sloveenia	19	7	12
Hispaania	43	27	16
Rootsi	10	5	5
Kokku	882	485	397

²² Sh kaks hiljem välja valitud taotlust.

²³ V.a tagasivõetud taotlused.